

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Ásiratokat nem adunk vissza.

Nyitlárben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, vagy
diszkrétül, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyesűg
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknel árkedvezmény.

Husvét.

— ápr. 22.

Ez a második husvét a világ-felfordulás kezdete óta. Körülöt-tünk tombol a vérzivatar és mi ismét a nagyhétben vagyunk; Krisztus és a lelkek nagy heté-ben. — Lelkünkrol gondoskodó anyánk: az Egyház gyászfátyolt ölt magára s szívünkbe markoló jelenetekben, siránkozó szólamok-ban felujtja lelkünkben az Ur Jézus izzó szeretetének s meg-váltói halálának megható emlékét. Mint hajdan Jeruzsálemben — vi-rágvasárnapján jött közénk. Ak-kor bárkával és virággal kezünk-ben és ajkunk hozsonnájával fo-gadtuk Öt és megfogadtuk, hogy ezt a hetet Vele, a szenvedni jövő Krisztussal töltjük. Tanulni aka-runk tőle nagy szeretetet; meg akarjuk tőle tanulni, hogy min-den megváltás, minden győzelem áldozatba kerül.

A rozsdás vasnak is előbb a tűzbe kell kerülnie, vérpirosan izzóvá kell lennie, hogy tiszta, acélos legyen. Mi is erős lélek-vel akarunk járnai Krisztus nyom-dokában az utolsó vacsora termé-től a Golgotáig s a getszemáni üres sirig: a husvéti áldozással megerősödvé áldozatos lélekkel, ha kell életünk kalváriáján ke-resztül is, a győzelmes feltáma-dáshoz, — az Istenhez.

De hálaadó szívvel is üdvö-zülhetjük a második háborus Hus-vétot. Hiszen szomoruan és vi-gasztalanul köszöntött ránk a nagy ünnep még tavaly, amikor Prze-mysl után voltunk fekete gyász-ban, a Kárpátoknál az oroszok döngették a nagy magyar kaput és még nem láttuk hajnali ébredését Gorlice fényes napjának... A mult esztendő nagypéntekjén fekete fátyolt tegettünk remé-nyeinkre, melyek behagyatlot-tak a fáradt akarát sötétségébe. Tavaly ilyenkor szorongó szívvel számoltuk az órákat és a távol-ságot, amik az ostromlott magyar kapuktól elválasztottak, lázas, nyugtalan álmainkban már kozák-lovak rohanását láttuk, ha sápadt menekülő futott felénk a hatá-roról, mögötte láttuk az üldöző lovas. Fekete gondok fátyola te-rült ránk...

Hogy megváltozott azóta min-den, hogy kiderült a világ leg-szebb májusi virradatán a mi na-punk, a magyar győzelem, a ma-gyar jövő mindent bevilágító nap-ja. Gorlicénél betörtük az orosz kaput, százszekrek semmisültek meg ellenségeinkből.

A történelem minket ültetett

a győzelem szekerére és friss kedvvel rohantunk új küzdelme-ken által a végső diadal ígér-et-földje felé. És küzdünk azóta is lankadatlan kedvvel, nem hajló egyenes akarattal, vérnek és szenvedéseknek poklain keresz-tül. Mert tudjuk, látják, hogy

ennek így kell lenni. A messze-ségben a béke országa van, oda igyekszünk, oda vezetjük a vi-lágot, mely, úgy érezzük, sóvárgó lélekkel már nem sokáig lesz kénytelen epedni a háboru bor-zalmaiból való nagy Feltámadás után...

A negyedik hadikölcsön.

— ápr. 22.

Ha a francia kábulat győ-zelmi kölesönnek nevezte el a Gloire megvert nemzetének leg-utóbbi hadikölcsönét, mi legyen akkor a neve az új, a negyedik magyar hadikölcsönnek, mely most indul el diadalmas útjára? Ne-vezzük talán a béke kölesöné-nek, mert a győzelmen már tul vagyunk, dicsőséges fegyvereink már meghozták a döntést és most jobban, mint bármikor, a győzel-mes békéért harcolnak? De a név igazán nem fontos ennél az új magyar gazdasági és gazdagsági erőpróbanál. Arról van szó, hogy mindenki, aki a haza határain be-lül és kívül magyarnak érzi és vallja magát, a magyarság nagy-szerű katonai erőfeszítése mel-lett biztonyságot tegyen gazda-sági teljesítőképességünkről is. Biztatni és lelkesíteni szinte egé-szen fölösleges. Amint a magyar katonának nem kellene a ve-zényszavak, hogy előre menjen a vérvirágos harcmezőkön, nem kell a magyar polgárnak sem hangzatos biztatás, hogy a harc folytatásához, a győzelmes béke kivívásához megadja a szükséges anyagi eszközöket.

Az első három magyar hadi-kölcsön sikere már élenken bi-zonyítja, hogy vérré vált a ma-gyar köztudatban, mennyire ki-tűnő üzleti befektetés a hadi-kölcsön. Az első kölesön elé még némi szorongással néztünk, a ma-gyar népnek még idegen volt az allampapírba való tőkebefektetés, azóta mindenki érzi és tudja, hogy biztosabb és gyümölcsözőbb pénz-elhelyezés nincs a hadikölcsön-nél.

Még egy ok, mely az új hadi-kölcsön sikerét kétségtelenül bi-ztosítja, az a nagy tökefelesleg, mely az óriási háborus kiadá-soknak az országban való benn-maradása folytán felgyülemlett. A termelés és a közvetítés min-den fajtája nagyszerű keresethez jutott a háborus konjunkturák folytán és az új gazdagságnak ké-zenfekvő legjobb és leghelyesebb kamatoztatása éppen a hadikölcsön. Az eddigi hadikölcsönök

jegyzésében a háborus vagyoni-nem vettek részt oly mértékben, ahogyan ez elvárható volt, remélhetőleg a pénz új esatáját most fokozott erővel segítenek új diadalra vinni. Ott kell lennie a hadikölcsönjegyzők hatalmas táborában mindenkinek, akinek a mult vagy jelen anyagi erőt adott és aki a győzelmesen bé-kés jövődőtől új boldogulást várhat. A gazdagok ezreiket, a szegények filléreiket vigyék, hogy az új, a negyedik, a békekölcsön sikere még felülmulja az első háromét is, — melyre pedig joggal és méltán oly büszkék lehetünk.

A „Zemplén” mai száma közli a pénzügyminiszternek a negyedik hadikölcsönre vonatkozó felhívását. Két-féle típusú kötvény kerül most fo-galomba: 6 százalékkal kamatozó ál-lami járadékkötvény és 5-5 százalé-kal kamatozó adómentes állami pénz-tárjegykötvény. A jegyzés április 19-től május 23-ig tart.

Az aláírási feltételek szerint a kormány a 6 százalékos járadékkölcsön: 1921. november hó 1-től kezdve három hónapi felmondás mellett egészben vagy részben visszafizetheti. Aki az aláíráskor kifizeti a jegyzett ösz-szeget, az a 100 koronás kötvényeket május 5-ig 97 korona 20 fillérért, má-jus 5-ikét követő időben 97 korona 50 fillérért kapja. Aki kedvezményes fizetést vesz igénybe, ugyanazt a kö-tvényt 98 koronáért kapja. Az 5-5 százalékos kincstári jegyeket 1926. június 1-én fizeti vissza a kormány. A 100 koronás névértékű kötvénye-ket, ha a jegyző fél az összeget az aláíráskor teljesen kifizeti, május 5-ig 91 korona 90 f-ért, a május 5-ikét követő időben 92 korona 20 fillérért kapja. Kedvezményes fizetés esetén a kötvény ára 92 korona 65 fillér. A 100 koronát meghaladó összegekre a következő kedvezményes fizetés ve-hető igénybe: A jegyzett összeg 10 százaléka a jegyzéskor biztosítékké-p leteendő. A többi négy egyenlő rész-letben fizetendő és pedig 1916. június 9-én, 1916. június 17-én, 1916. június 26-án és végül 1916. július 8-án. A biztosítéki összeget az utolsó részletbe tudják be. A betéteket a felmondási idő betartása mellett, fel lehet hasz-nálni a jegyzésre, de a betévi tarto-zik ugyanazon intézetnél jegyezni, vagy ha az illető intézet nem jegy-zési hely, ugyanannak az intézetnek a közvetítését igénybe venni, amely intézetnél a betétje van elhelyezve. Az Osztrák-Magyar Bank és a Hadi-

kölcsönpénztár a kötvények névérté-kének 75 százalékáig lombard hitelt adnak. Ugyancsak hitelt adnak ezek az intézetek minden elfogadható ér-tékpapírra, ha a kölcsönkérő fél hi-telesen igazolja, hogy a felveendő összeget a most kibocsátásra kerülő kölesön jegyzésére fordítja.

A hadikárok Zemplénben.

A kárbecslő bizottságok adatai.

— ápr. 22.

Tudvalevő, hogy a hadviselés ál-tal okozott károk becslését a kor-mány még 1914. évben elrendelte. Ezek a becslések nagyobbrészt elvé-gezettek, de a hadikárok megtérítése ügyében intézkedés még nem történt s bizonyára egy ideig még — elvi megállapodások hiányában — nem is történhetik. Hogy egyes vidékeken a károk mily összegre rughattak, erre rávilágít Dókus Gyula, Zemplénnvá-rmegye alispánjának a zemplénnvármegyei károkról tett jelentése:

„Ismeretes dolog, — mondja Dókus alispán, — hogy a hadiállapot foly-tán részben a katonai átvonulások, részben pedig az ellenséges betérés következtében vármegyénk felső já-rásainak lakossága igen nagy vagyoni kárt szenvedett.

Annak eldöntése végett, hogy hol és mennyiben szükséges a lakos-ság segélyezése, mindenekelőtt a kár megállapítása vált szükségessé.

Ezen oknál fogva a belügymi-niszter ur 174774—914. sz. rendelete értelmében alakult hadikárbecslő bi-zottságnak mult évi szeptember hó-12-én megtartott üléséből a becslési eljárás végrehajtására öt bizottság működésüket mult évi október és no-venber hóban befejezvé, az ered-ményt a következőkben van szeren-csém közölni:

I-ső küldöttség a homonnai já-rásra nézve: bejelentett kár 10.065,946 korona, — becsült kár 5.200,863 kor.

II-ik küldöttség a sztrókói já-rásra nézve: bejelentett kár 7.557,655 kor. 14 f., — becsült kár: 3.520,734 korona. Ugyanez a küldöttség a va-rannói járásra nézve: bejelentett kár 1.304,438 korona 02 fillér, — becsült kár 787,754 korona.

III-ik küldöttség számadatai, a mezőlaborezi járásra nézve ezideig velem nem közöltettek.

IV-ik küldöttség a szinnai járás-ra nézve: bejelentett kár 11 millió ko-rona, — becsült kár 9 millió korona.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadse-gélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

A Közművelődési Egyesület taggyűjtése.

— ápr. 22.

(Sz.) A Zempléni vármegyei Közművelődési Egyesület taggyűjtő iveri megjelentek s rövid időn belül eljutnak megyei társadalmunk minden számottevő tényezőjéhez.

Az egyesület programja, melyet a lapunkban már közölt szöveg nyomán olvasóink is megismerhettek, oly gazdag s annyira összefügg megyei kulturánk fejlődésével, magyarságunk térhódításával, hogy az egyesület vezetősége joggal számíthat a taggyűjtésnél a legszebb eredményre.

A taggyűjtő iverket az elnökség megküldi a vármegye valamennyi pénztintézetének is s valóban kíváncsian várhatjuk ezek állásfoglalását, mert a hozzájuk juttatott felhívás hivatkozhat arra, hogy a nemzetiségi pénztintézetek közül a háborút megelőző években a hazai szász pénztintézetek nyereségük 204 %-át fordították fájuk gazdaságban és műveltségben való megerősítésére. A Hermannstädter Allgemeine Sparkasse egymagában és egyetlen esztendőben 155 000 koronát juttatott az erdélyi szász érdekeknek. Az oláh intézetek nyereségük 523 %-át.

Az egyesület ily nagy áldozatok nem remél, de azt joggal elvárhatja, hogy megyei pénztintézeteink nem maradnak ki az alapító tagok sorából.

Az Albina, Bihoreana, Ciblesana, Lumina, Soimul, Timisana és társaik példája, melyek oly szívósan és sikerrel harcolnak a magyar föld elhódításáért, kell, hogy a mi intézeteinket is követésre serkentse.

Hisszük, reméljük és számíthatunk arra, hogy megyei társadalmunkat sem hagyja hidegen az egyesület erőteljes szárnybontása s impozáns számban sorakozik a nemzeti kultúra és népművelés fedezőkeibe.

S mikor az egyesület e nehéz, de tisztító korszakban próbálja sorakoztatni vármegyénk társadalmát, arról is meggyőződnie kíván, hogy a háborút előző években mutatkozó elernyedést, mondhatni kifáradást felváltotta-e már e racionális törekvések szelleme s a társadalom nemzeti gondolkodásának organizmusát áthatotta-e már a mostani komoly időkhöz egyedül illő elszántság.

Nemes indulatoktól áthatott, társadalmi és kulturális érzéssel gazdagon megáldott főispánunk mutatja az utat vármegyénk társadalmának az által, hogy az újraszervezés megindításánál elsőnek lépett az egyesület alapító tagjainak sorába.

Az ő példája nyomán merjük remélni, hogy a multban centrifugális erőktől megszagattott, nehezen mozgó megyei társadalmunk már is hullámzásba jött egykedvűségét sikerülni fog állandó, összetartó és kitartó munkára képes cselekvő hazafisággá átválttatni, olyanná, melyben a magyar érzés és a tett szoros összhangzásban áll.

A kibocsátott taggyűjtő iver alábbi fogják megmutatni: alkalmas, képes-e közelebbi társadalmunk a megyei nemzetiségekkel szemben a magába olvasztó szerepre.

Vajha ne csalódnánk e reménységünkben. S bár megmutatná Zemplén társadalmát, hogy történelméhez illően ma is az első sorban áll hazánk vármegyéi között, mikor honszeretete multjának oltártűzétől paraszat hord az ujjhoz, melyet örök lobogásban kíván tartani, hogy a kultúra jötevé melegét árasztassa az annyit vérzett, szenvedett, ezer éves létünket épen e földön megóvott s oly sok érdemet szerzett becsületes magyar népünkre.

A sárospataki főiskola áthelyezése ellen.

Miért nem szólal meg a zempléni közvélemény?

— ápr. 22.

A sárospataki jogakadémia és teológia áthelyezésének kérdése országosra egyre nagyobb hullámokat ver. Ugy a fővárosi, mint a vidéki sajtó élénken foglalkozik a kérdéssel, de külön röpiratok, broszúrák is jelennek meg, amelyek pro és contra vitatják az áthelyezést.

A megindult nagy vita eddigi eredményeként annyit már is tényként meg lehet állapítani, hogy rövid idő alatt az áthelyezés ellenzőinek egy számára és sulyra egyaránt tekintélyes tábora alakult ki. Mindjárt hozzátéhetjük, hogy ez a megállapítás örömkökre szolgál: mert ha a kérdés felvetődésekor a tanári kar ügyes beállítása folytán az a látogatás alakult is ki, hogy itt egy bár fájdalmas, de elkerülhetetlen szükségességgel állunk szemközt, amelynek folytán maguk az illetékes tényezők is hozzájárultak az áthelyezéshez, — és ha ennek folytán mi is rezignáltan belenyugodtunk abba, hogy az áthelyezés ellen érvelnünk tuhaladott álláspont volna: érthető és természetesen lokális érzelmeinktől s a zempléni tradícióktól hevülő szívünk annál jobban örül most, amikor kiderül, hogy itt távolról sincs olyan befejezett dologról szó, mint a már Miskolcra delegált tanári kar feltüntette, hanem ellenkezőleg, nagyon is kétes a főiskolai akadémiák áthelyezése.

Egymás után szólalnak meg a főiskola volt növendékei, kiváló bírák, tanárok, tudósok, a magyar református világ diszei, akik állást foglalnak az áthelyezés ellen. Ugy látjuk, hogy amilyen ügyesen volt megindítva az áthelyezésre irányuló akció, olyan erős lesz az ellenáramlat, a magyar reformátusság spontán megnyilvánuló ellenvéleménye.

A zempléni közvélemény, — tekintve Sárospatak érthető és természetesen felzúdulásától, — eddig még igen csekély mérvben nyilvánult meg. Tekintélyes, messze hallatszó hangok szólaltak meg Budapesten, Kolozsváron, Kassán stb., szóval az ország minden részében az áthelyezés ellen: a zempléni református világ azonban eddig még mintegy szemérmesen hallgat, — olyanformán, mint a nagyon korrekt férfi, aki valamiben érdekeltnek érzi s épen ezért nem akarja élesen exponálni magát. Zemplén közvéleményének pedig nagyon is van szava a kérdéshez s akármit beszélnek is az áthelyezés hívei, hogy Zemplén így, meg amúgy elhanyagolta a főiskolát, hiszük, hogy Zemplén megnyilatkozása, amely sokáig már nem késhet, mégis csak döntő sulylyal fog a mérlegbe esni.

Mi e lapok hasábjain mindenestre örömmel adunk tért minden felszólalásnak, mely a kérdés tisztázását s helyes megoldását célozza.

Jelen számunkban ismét egy kiváló református vezető embernek, Emödy Béla kuriai bírónak a cikkét közöljük, amely nagyon tárgyilagosan s erős logikával sorakoztatja az érveket az áthelyezés ellen.

*

A sárospataki ref. főiskola tanári karának egy része, talán nem egészen időszerűen felszínre vetette az akadémia áthelyezésének kérdését. Sárospatak, vagy Miskolcra jelszó alatt repülnek az érvek egymással szemben, az illetékes közvéleményt és különösen a döntésre hivatottakat meggyőzni kívánó ellenvéleményük részéről.

Sajnálattal vehetjük, hogy helyi-közzel bizony ezek az érvek nem egészen az ügy, sőt nem is a főiskola hasznára szolgálóan szükség nélkül kiélezettek.

Mint a sárospataki főiskolának és jogakadémiának is egykori növendéke, akarok hozzászólni a kérdéshez.

Előre bevallom érdeklődésemet is. Érdeklődésem egy sirdombhoz kötött kegyelet, amely nagy érzelem, a megindított mozgalomban tiltakozó jel gyanánt huzódik meg a sárospataki temetőben.

Ez a kegyelet, mely nem választható el a sárospataki főiskolához való ragaszkodástól, sőt azzal szorosan összenőve van, — az áthelyezéssel nem rokonszenvezők, — talán annyira nem is kiesnielendő erősségű táborába utal.

Szerintem semmi ok sincs arra, hogy az ő főiskola, előre láthatólag a gimnázium, életgyökere is, fejszecsapást mérjünk.

Ez időszerűt nincsennek számbeli adatok birtokomban a legközelebbi iskolai évekről, de ezekből különben is nagyon bajos volna az áthelyezés okát kihámozni.

Azok az ifjak, akik ezekben az években nem voltak Sárospatakon, nagyon jó helyen voltak és vannak, ahol magyar szív és magyar bátorság keit és két nemes versenyre az ösök hírnevével.

Az utóbbi évek eredménye tehát nem lehet határozó, az előbbi évek adatai pedig, tudomásom szerint nem oly természetűek, amelyek a javasolt, szerintem veszélyes operációra utalnának.

Azt olvasom az ellenvélemény támogatására, sőt igazolására, hogy Sárospatak egy kulturálatlan fészék, ahol a tanárok szükséges könyvekhez nem juthatnak, az ifjuság pedig nemesebb szórakozások művelését előmozdító társadalmi körök híján, alacsonyabb értékű mulatságokat kénytelen felkeresni. Ezeket tényekként oda állítani szerintem nem helyes.

Sárospatak igaz, hogy kis város, de anyagi erejéhez képest fejlődésre hajlandóságának nem egy jelét adta már, csinosan rendezett utcái azt gondolom nem is sok időn belül, a még hiányzó kiegészítéseket, vízvezetékben, csatorna és világításban megkapják, ami pedig a többi, művelődési és nevelési hiányosságokat illeti, azoknak orvoslása a tanári kar kezében van. Ugy hogy én el tudom képzelni, hogy a megfelelő tevékenységi tér nyitásával, alkalmas egyletek, intézmények alakításával, irányításával, felügyelettel, a természettől kedvezően felruházott városka iskolája azzá lehet, a

milyen egy példányképül szolgáló német iskola-város.

Es akkor lesz majd hallgató a kívánt minőségben, bár ha úgy nézünk ezeken az őszülők, megöszült volt pataki diákok, nem veszek rajtuk észre valami kivetnivalót, pedig még primitív keretből indultak neki az életnek, az élet küzdelmeiben hálásan gondolunk és gondoltunk vissza az több mint 300 éves alma materre, melyet jövőre is sértetlennek kívánunk tanónk.

De megengedem, a haladó folytonos haladást kíván. Ha az iskolai előjáróiban meg van az érzék, a akarat, az áldozatkészség, a tanárban a buzgalom, a képesség, a kitűzött célhoz vezet, meg lesz a eredmény áthelyezés nélkül is. Legyen!

Stefánia kir. hercegnő a zempléni sorsjátékért.

— ápr. 22.

Gróf Lónyay Elemérné Stefánia királyi hercegnő egy gyönyörű öltözetét meleg hangu levél kíséretében elküldte Ambrózy Nándornak a Sátoraljai helyi és Vidéki Általános Jótékony Nőegylet sorsjátékára.

A kisérő levélből a magyar föld a zempléni föld szeretete árad ki. Mintahogy a magyar föld is szereti Öt, — legkiváltképp Zempléni vármegyét. Hiszen volt idő, amikor az egész ország kitért felé a karjait, — és Zemplénbe jött.

Magyar mágnásasszony lett, elhozta magával a kitért karok emlékét egy diadémban. A diadém halál sugarakból fonódott, korona alakú van és olyan szilárdan áll a nemzeti homlokokon, mintha a milliónyi kitért kar tette volna fel és őrizné ott a népakarát Istenszavával, — és mintha gyémánttövisekkel volna odakapcsolva az életéhez.

Még két ékszer van a mi feleséges Asszonyunknak. Az egyik a jóságos mosoly, amely állandóan körüljárja a szemét. A zempléni föld a mosoni levegő ezt a mosolyt megütésére érlelte.

A másik ékszerét pedig a háború hozta meg. Méltó párja a diadémanak a Vörös Kereszt. A szíve fölött tüntet. És ugy összenőtt a szívével, mint a diadém a homlokával. A feleséges Vörös Kereszt-nővér egész nagy szívét a háborús jótékonyosság szolgálatába állította. Ápol, gyógyít, fest, bütyköl; segít mindenfelé.

Most ráesett a tekintete a zempléni romokra és elküldte a sorsjáték vigasztaló részvét-üzenetét: egy rágesokrot.

*

Hat órákor megszólalnak a harangok: Feltámadás van.

Milyen nagy Halott volt, a kétezer év multán is, a tömeg között is megsiratunk. Ma feltámad.

Beállítjuk az áldozatkészség rágesokrait a harangzúgásba és az illatozzák, azt virágozzák, azt hirtetik azok ott nekünk, hogy feltámad a mi elpusztult felvidékünk is a romjaiból; feltámad a világ új nagy lottja is milliók véréből: a Béke.

A V

Nagy

Az osztrák

Orosz é

Vá

Olasz h

Te

bomb

5 gy

kolos

isten

zel a

arra.

Gö

élel

rinth

A

az o

vissz

kasz

meg

a Sp

olas

Hev

A német

Nyuga

A

tése mel

gatra a

len és a

A t

Caurette

ciák bev

ség azon

kőbányá

erődjétől

dött köz

ségi tüzt

lenséges

meghíusi

A V

letre em

ről igen

Egy

Vauxtól

Keleti

Gar

ismételt

ségeket

Bot

nopolis v

Balkán

Rep

tak fran

A VILÁGHÁBORU.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Nagy harcok az olasz fronton.

Trieszt bombázása.

Budapest, apr. 21.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz és délkeleti hadszintér:

Változatlan.

Olasz hadszintér:

Tegnap délután 7 olasz repülőjárműről Triesztre 25 bombát dobtak le. A lakosság köréből 9 egyén, köztük 5 gyermek megbalt, öten megsebesültek. A Salezianus kolostor, amelynek templomában 400 gyermek éppen istentiszteletnél volt, szétromboltatott. Az ellenség ezzel a támadással minden jogát és igényét eljátszotta arra, hogy városait kimélték.

Görz város északi része minden kaliberű tüzérség élénk tüze alatt áll. Egyébként a tenger melléki és karinthiai harcvezetésénél csak helyenként volt tüzérségi harc.

A Col di Lana területén erős ellenséges támadásokat, az olaszok legsúlyosabb veszteségei mellett vertünk vissza. Hasonlóképpen megsemmisültek a Sugana-szakaszon az ellenség újabb támadásai, amelyek nemrég meghódított állásaink ellen irányultak és visszavertük a Speronetől nyugatra levő vonalaink ellen irányított olasz támadást is.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Heves küzdelmek Verdunnél.

Berlin, apr. 21.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszintér:

A Maas vidékén mindkét fél tüzérségének nagy erőfeszítése mellett heves gyalogsági harcok fejlődtek. A folyótól nyugatra a franciák erőteljes erővel támadtak a Mort Homme ellen és attól keletre.

A támadást általánosságban véresen visszavertük. A Les Caurettes erdő vidékén egy kis árokdarabért, amelybe a franciák bevonultak, még folyik a harc. A Maastól jobbra az ellenség azon fáradozása, hogy a Haudremont majortól délre levő kőbányát ismét elfoglalja, teljesen sikertelen maradt. Douaumont erődjétől délre az éj folyamán egyes francia árkoknál kifejlődött közelharcok még nem dőltek el. Összpontosított, erős tüzérségi tüzünk a Catlele erdőben lévő német vonalak ellen az ellenséges gyalogsági támadás megismétlését már kiindulásakor megghusította.

A Vaux szakaszon, a Voevre sikon és a Verduntól délkeletre emelkedő magaslatokon, mint eddig, most is, mindkét részből igen heves tüzérségi tevékenység uralkodik.

Egy ellenséges repülőgépet égve lezuhant a Fumire erdőben, Vauxtól délnyugatra.

Keleti hadszintér:

Garbuinovkánál, Dunaburgtól északnyugatra egy orosz ezred ismételt sikertelen támadásával az ellenség jelentékeny veszteségeket szenvedett.

Bothmer tábornok hadseregénél egy német repülőraj a tar-nopoli vasúti építményeket bőségesen bombázta.

Balkáni hadszintér:

Repülünk a Vardar völgyben és attól nyugatra megtámadtak francia csapatok által megszállott helységeket.

A legfőbb hadvezetőség.

A márciusi hadiestélyek jövedelme.

A főispán köszönete a rendezőségnek

— apr. 22.

Az ujhelyi színházban márciusban megtartott nagyszabású jótékony estélyek még mindig s még hosszú időn át legkellemesebb emlékekben élnek a közönséghez, amely örömmel tette le a maga fillérjeit a jótékony oltárára, amikor olyan kedves formában kérték tőle ezeket a filléreket. Az estélyek, míg egyrészt jelentős művészi esemény számba mentek Ujhely kulturéletben, gyönyörű anyagi eredménynyel is jártak s tekintélyes összeget hoztak a két nemes célra: a zempléni oroszfalvak ujjáépítésére és a hadiársvák javára.

A végelszámolás után a rendezőség a főispánhoz juttatta a szép összegeket s főispánunk, ki egyben az estélyek védnöke is volt, most a következőkben mond nyilvánosan köszönetet a siker lelkes kivívóinak és részeseinek:

Oláh Istvánné urasszony a f. évi március hó 16. és 18-án megtartott hadiestélyek tiszta jövedelméből 2000 koronát juttatott hozzám azzal, hogy ezen összeg fele a zempléni oroszfalvak ujjáépítésére, fele pedig a zempléni hadiársvák segélyezésére fordíttassék.

Az összegeket rendeltetési helyükre juttatva a hadiestély sikere érdekében kifejtett önfeláldozó, hazafias működésükért úgy Oláh Istvánné urasszonynak, valamint az összes közreműködőknek ez uton is hála köszönetemet tolmácsolom.

Sátoraljaujhely, 1916. évi április 17-én.

Szinyei Merse István,
főispán.

Mikor az óramutató ugrik egy órát . . .

Vigyázat április 30-án.

— apr. 22.

Ennek a hónapnak utolsó napján este tizenegy órakor — jól megjegygyezze mindenki — egy órával előbbre igazítandó az órák mutatója. Este tizenegy órakor hirtelen éjfél lesz. Ezen a napon egy órát mindannyian elveszítünk az életünkben. Viszont szeptember 30-án úgy lesz, hogy éjfél tizenkét órakor még csak tizenegy óra lesz. Az órák ekkor egy órával visszaigazítandók lesznek. Az óramutatóknak ez a szokatlan és bekövetkező járása izgalomban tartja az ujhelyieket is s komoly érdeklődésnek, meg a humoros kommentálásnak se szeri, se száma.

Azon a bizonyos április 30-án, legrosszabbul jár a cigány. Tizenkét órakor már be kell csukni a kávéházakat, mert akkor már egy óra lesz. Ezzel szemben reggel hét órakor a legkomótosabb hivatalnok is fel kell, hogy keljen, mert ekkor már nyolc óra lesz. A város és a törvényszék hivatalnokainak pláne reggel hét órakor kell felkelniök, pedig tulajdonképpen csak hat óra lesz akkor, hogy nyolc órakor hivatalban legyenek, pedig akkor még igazában csak hét óra

lesz. A katonáknak nyáron négy órakor kell már kiruokolni, amikor is még csak három óra lesz; két órakor tehát fel kell kelniök. Május elsején nem is lesz érdemes lefeküdniök. Április 30-án este elveszitenek egy órát s ezzel szemben reggel már korábban kell felkelniök. — A gimnáziumban nyolc órakor kezdődik a tanítás, tehát valójában hétkor iskolában kell már lenni, jó lesz tehát, ha öt, — félhatkor már fel is kel minden diák.

Ezek a komplikációk azonban csak látszólagosak. Mindezt elkerüljük egyszerűen azzal, hogy az órák mutatói május elsejére virradóra egy órával előbbre igazítjuk s iparkodunk minél előbb azt elfelejteni. Mert ha nem felejtjük ezt el, akkor valahányszor megnézzük, hány óra, a mutató által jelzett időből levonunk egy órát s ahhoz alkalmazkodunk.

Ezeknél komolyabb érv azonban az, hogy a természetet bajos az órák járásának alárendelni. Igaz viszont, hogy éppen az a cél, hogy világító anyagban spóroljunk s az éjszakát munkával ne töltsük, de hát ki tud majd napnyugta után egy órával nyugodni térni? A legszolidabb tyukok sem képesek erre. A nap nem ismeri az órák eme eltolását, mint kánuikulában szokta, fél kilenckor nyugszik le s ekkor már az óra az új rend szerint fél tizet fog mutatni. Már most fél tizenegyre lefeküdni nem is olyan korán, pedig a nappali világosság éppen csak hogy elmúlt lézen . . .

Az időszámítás különösebb zavart csak a vasutakon okoz, ahol az egy óra differencia május elsején kissé körülményesen lesz beiktatható.

Az emberi természetben valahogy majd csak elrendeződik az, hogy ebéd-idő nem tizenkét ókor, de tizenegyre érkezik el, legfeljebb a gáblit marad el. Egyik színművészeti karszemély megjegyzése meg éppen jó megoldás:

— Tölem mutathat az óra, a mennyit akar, én akkor eszem, amikor pézem van. Ez pedig sohasem attól függ, hogy mennyivel tologatják előre, vagy hátra az órát . . .

SZÍNHÁZ

** A szerdai Cabaret. A színházakra nézve kritikus nagyhét műsorának élénkítésére az igazgatóság szerdán cabaret-előadást tűzött műsorra s számítása mindenképp bevált, mert az előadást telt ház nézte végig, de e mellett szép erkölcsi siker is volt, mert a nívós műsor, a szereplők művészi produkciói mindvégig a legkellemesebben lekötötték a közönség figyelmét.

Szerencsés ötlet volt a cabaretet a színjátszással összekapcsolni s az előadás központjába egy már klasszikusnak nevezhető régi kiváló egyfelvonásost, a híres Gringoire-t állítani. Különösen, amikor olyan egyszerű Gringoire áll a társulat rendelkezésére, mint Fodor Oszkár, akinek tökéletes alakítása magával ragadta a közönséget s aki máris beévezett kedvence a közönségnek. Sugárzóan értelmes alakítása, nemes dikciója és meleg drámai heve szerdán is zavartalan élvezetet szerzett a közönségnek, amely kitüntető elismerése minden jelével elhalmozta őt. Mellette jók voltak Krémer, Fenyo, Faith Gizi stb. és különösen bajos jelenség volt Császár Kamilla.

A tulajdonképeni cabaret ban fellépett Pásztor Zoltán is, az ujhelyi közönség régi kedves ismerőse, a kitűnő cabaret-művész s mondanunk sem kell, hogy úgy komoly, mint humoros számaival rengeteg tapost learatott. Az előadás egyik dísz volt Albert Erzszi szereplése. Ugy a gyönyörű Emőd-dalok végtelenül finom, művészi előadásával, mint a szépen seenirozott „Zokogva sir az őszi szél” c. jelenetben, — melyben egyébként szép sikere volt Szepessi Manónak

4. oldal.

is, — meghatotta a közönséget. Viharos derűtséget keltettek Krémer Jenő humoros kupléi, — ő egyébként az est megnyerő conferenciájára is volt. Nagyon tetszettek *Heltay* Árpád, e sokoldalú s nagyon használható színész számai is, és jők voltak *Tercsányi Viki*, *Lónyai Sándor* stb.

**** Lyon Lea.** Csütörtökön volt az első táblás ház, — minden jegy elkelt, sőt a pótszékekre is csak protekcióval lehetett bejutni. Abból a meglepésből itélve, melylyel a közönség a társulat ambiciózus, művészi munkáját fogadta, ezt az első táblás házat nagy sor fogja követni. Lyon Leát adták csütörtökön; *Bródy* Sándor nagy híru új drámáját. Mindenesetre nagyon érdekes, izgató darab s bár a kiváló író színvonalában irodalmilag emelkedést semiképpen sem jelent, színpadi hatás tekintetében kétségkívül nagyon sikerült. Az előadás a Fodor Oszkár társulatánál megszokottan gondos és gondúlekeny volt. A főszereplők közül legnagyobb sikere volt *L. Zikó* Imának, aki művészi aknáta ki a jó szerep minden jözzanatát. A nagyherceget vendég játszotta: *Fenyő* Emil, a miskolci színház művésze, egy pompás megjelenésű színész, akinek alakítása is általánosan tetszett. A rabbit *Fenyő* Aladár játszotta, az ő alakítását is nagyon szimpatikusan fogadták. Egy epizód-szerpben nagyon jó volt, feltűnést keltett *Heltai*.

**** Művészházasság.** Kedves, harmónikus művészházasság színhelye volt szerdán az újhelyi anyakönyvi hivatal. *Andor* Zsigmond, a társulat kintűb karmestere esküdött örök hűséget *Faith* Gizinek, a társulat bájos és tehetséges fiatal művésznőjének. Az ifju párt minden oldalról sok meleg gratulációval halmozták el.

HIREK.

Az élet: álom.

Írta: Kondor Emilné.

Mindenfelé, amerre csak tekintek,
Körülzibong a tarka-barka nép:
Alig hogy egy kitért a nagy csoportból,
Már száz akad, ki nyomdokába lép;
Nem gondol egy sem multra és jövőre.
Ki ezt eszeleksi: balgatag vagy dőre —
S e vad zsvajban széttekintve, látom:
Az élet: álom!

Mint ár gomolyg az élet tengerében
A fékevesztett, elvakult tömeg:
Egy cél felé a távol messzeségbe
Törekszik minden ifju és öreg.
Ki gondja most a tulvilági létre? —
Ki az, kinek eszébe jutna vétke,
Mikor virágot szedhet minden ágon —?
Az élet: álom!

S ez elvhajhászó, háborgó tömegben,
Oly elhagyottan, árván élek én;
Az áradat el-elcsodor magával
S a vérszótén tornyosul felém — — —
„Hol itt az ut? — kiált fel árva lelkem,
Amely e vérszótén örvényből kimentsem!”
De ah, ez utat többé nem találok —
Az élet: álom.

Az élet: álom, melynek folytatása
A föld alatt, a néma sírban van
S a virágok közt egy sem gondol arra,
Hogy ifju, agg e cél felé rohan.
A tánc, a dal csak egyre-egyre járja,
Mulatva vágyunk menni a halálba,
Hogy az sívárr, kiélt romot találjon — — —
Az élet: álom!

„Feltámadunk!” e szót láttam felírva
Egy temetőnek rácsos ajtaján,
„Feltámadunk!” ez hangzik fel szívemben,
Ha ellenem a sors irigy, kaján.
A test lehull, megsemmisül a rögben — — —
S a lélek szárnyra kelve messze röppen,
Hogy újra éljen ott a tulvilágon — — —
Ez is csak álom?

Schiller Kálmán perselye beleszenget az ünnepi harangszóba is. Igazságos, szent ügyet szolgálhat az a gyűjtés, hogy eszengetyűje a kongásból is kihallik. Siróan szól, kérően, mintha árva gyermekek szólnának benne idegen anyákhoz.

Nagy a kérésük: ne legyenek hozzájuk idegenek.

Milyen apostoli szerepet készített a háboru az anyának: aggódni a férjéért és lehajolni másnak a gyermekéhez. A szeretetnek olyan kiterjesztése, hogy emberi szív mármár nem bírja befogadni.

A háboru erőszakos, szertelenül követelő stílusához tartozik, hogy az áldozatban, a szeretetben sem ismer mértéket. És ezen a ponton mintha találkozánk a nem kevésbé követelősen hangzó Tanítással: „Köppogtassatok és megnyitjátok nektek!”

Ezért van az, hogy a persely eszengetyűje szép harmoniában marad az ünnepi harangszóval.

Azok az árvák, akiknek Schiller Kálmán óvodát épít a Kárpátokban, mindnyájunk árvái. Az apjuk mindnyájunkért halt meg, egy nemzetért.

A mostani ünnepek halottja is mindnyájunkért halt meg, a világért. De nekünk az a Nagy Halott holnap feltámad... Azoknak a kis árváknak a halottja nem támad fel holnap se, később se; azt se tudják, hol a sirja.

Anyák, karoljátok fel az árvákat a feltámadás ünnepén és meséljétek nekik, hogy ne érezzék borzasztó sorsukat: hogy az egész világ Halottja feltámad, csak az ő halottjuk nem.

— A megyés püspök impozáns jegyzése a IV. hadikölesönre. Dr. *Fischer Colbrie* Ágost, kassai megyés püspök a IV. hadikölesönre 450.000 korona jegyzést eszközölt, amivel újabb fényes bizonyosságot adta közismert hazafias gondolkodásának. Ezen tény buzdításul szolgálhat ugy a papságnak, mint az egyházmegye összes híveinek. A megyés püspök 100.000 koronát a Pius-ház, 300.000 koronát a Kiszeminárium részére jegyezt.

— A Közművelődési Egyesület alapító tagjai. Az a mozgalom, melyet az egyesület vezetése a taggyűjtés terén nagy gondallal megindított, már eddig is szép eredményt ért. Az egyesület alapító tagjai sorába eddig belettek: *Szinyei Merse* István, varmegyénk főispánja, *Sulyovszky* István udvari tanácsos, *Payer* Ferenc esperes-plébános, *Gecsey* Lajos szentszéki tanácsos, *Mezei* Mór az országos ízr. iroda igazgatója, *Zinner* Henrik ktpt. igazgató, *Darvas* László szerencsi főjegyző. Rendes tagokul eddig 60-an jelentkeztek, kiknek névsorát a taggyűjtés befejeztével fogjuk közzéadni. Biztató kezdet s az egyesület a jelektől következtetve a legszebb reményeket fűzheti közérdekű akciója sikeréhez.

— *Adomány.* *Schmidt* Lajos rendőrkapitány a *Jakab* József hentes által rendelés nélkül küldött hus és szalonna értékesítéséből befolyt 8 koronát a hadiárvák javára lapunkhoz beküldte. Ezzel együtt újabb gyűjtésünk 166 koronát tesz ki.

— A sátoraljujhelyi róm. kath. főgimnázium felhívása. Az intézet vezetése és tanári kara eihatózta, hogy hazapás kegyelete jeléül és a hazafiai kötelezettség teljesítés példájának megörökítése céljából az értesítőben közzéteszi a világháboruban résztvevő

volt tanítványainak a nevét. E célból kérjük az intézet volt növendékeinek szüleit, rokonait, barátait vagy egyéb hozzátartozóit, hogy e nemes cél érdekében az illető hadbavonultakra vonatkozólag a következő kérdésekre az intézet igazgatóságához választ küldjen sziveskedjenek:

1. A katonai szolgálatot teljesítő neve. Körülbelül mikor volt az intézet növendéke?
2. Békeidőjén mi a foglalkozása és hol lakik?
3. Milyen fegyvernemnél és milyen rangban szolgált?
4. Kapott-e valamilyen kitüntetést? Milyet és miért?
5. Ha elesett, vagy megsebesült, hol és mikor történt ez?
6. Ha fogságba került, hol és mikor? (Hol van fogságban?)
7. Esetleges egyéb körülmények is felemlíthetők. Az igazgatóság.

— *Adomány a hadiárvák javára.* *Guttman* Mór és neje sátoraljujhelyi lakosoknak a zempléni hadiárvák segélyezésére adott 150 korona adományukért hálás köszönetemet tolmácsolom. Sátoraljujhely, 1916. április 17-én. *Szinyei Merse* István, főispán.

— *Mozgalom a rokkant ügyvédek érdekében.* A vidéki ügyvédi kamarákat érdekes indítvány foglalkoztatja, melyet egy csikmegyei ügyvéd tett. Az indítvány felszólítja az egész ország ügyvédeit, tegyenek közös lépést a kormánynál, hogy a közjegyzői állásokat ezentúl rokkant, de munkaképes ügyvédekkel töltsék be. A hadbavonult ügyvédek legnagyobb része egész klienturáját elveszti és ha rokkantá válik a háboruban, félkarját vagy lábát veszti, nem is folytathatja tovább pályáját, mely a teljes testi ruganyosságot, a jó fellépést, sok járás-kelést kíván és nyilvános szereplésekre kötelez. A közjegyzői hivatal viselése sokkal függetlenebb a fizikai képességektől és a rokkant ügyvéd, mint közjegyző, minden akadály nélkül betölthetné hivatását. Ha a kormány magáévá teszi az indítványt, méltányosan fog eljárni az ügyvédek karral szemben, mely a nemzet nagy küzdelmében kivette a maga részét és példás kötelességtudásáért megérdemli az állam háláját. A rokkant ügyvédek meg egyenesen reá vannak utalva a kormány jóindulatára. A közjegyzői állást a kormányok mindig mint valami donációt, jutalmat adományozták és ma aiggha találhat érdemesebb pályázókat, mint a rokkantá vált ügyvédeket, akiknek megélhetése rendkívül nehéz és akik joggal elvárhatják, hogy az ország halálját lerója hősiességükért, melyért nemcsak testi épségüket, hanem anyagi jólétüket is feláldozták.

— *Felvétel a honvédelmi főiskola és a Ludovikába.* A honvédelmi miniszter pályázatot hirdet a fentne vezetett katonai intézetek első évfolyamának az 1916—17. tanév kezdetén betöltendő államkötséges, alapítványos és fizetéses helyeire. A felvétel bővebb feltételeit a „Tájékoztató a m. kir. főreáliskolába való felvételre pályázók részére” és a „Tájékoztató a m. kir. honvéd Ludovika Akadémiába való pályázók részére” című füzetek tartalmazzák, amelyeket e pályázni kívánók díjtalanul kapnak meg az illető intézet parancsnokságánál, itt csak annyit emelünk ki, hogy a helyek közvetlenül a polgári nevelésből kilépő ifjakkal töltenek be. Amire pedig különös nyomatékkal kívánjuk felhívni az érdeklődők figyelmét, az a mostani pályázatnak egy magyar szempontból igen öröndetes ujtása, mely a következőképpen szól:

„Mint hogy a Ludovika Akadémiába esetleg főlös számmal pályázó ifjak, ha a felvételi vizsgát a Ludovika Akadémián sikerrel leteszik, a férőhelyek számához képest és a cs. és kir. hadsereg részére való ajánlás mellett a wiener neustadt cs. és kir. Terézia katonai akadémiába is felvehetők, — a pályázati folyamodványokban egyuttal külön felemlítendő az is,

hogy abban az esetben, ha a pályázó a Ludovika Akadémiába netán leteszik már nem volna, a szülő (gondolj) beleegyeznek abba is, hogy fia (leendő kiképzés céljából) újabb vizsgák nélkül a cs. és kir. katonai Terézia akadémiába vétessek fel.”

Ez azt jelenti, hogy azok a pályázók, akik a felvételi vizsgát a magyar nyelven a Ludovika Akadémián leteszik, minden újabb felvételi vizsga nélkül beléphetnek a cs. és kir. katonai akadémiába. Ez a vívmányoskodás menő ujtás megszünteti azt a sokszor felhangzott panaszt, hogy a magyar ifjak a katonai akadémiába a magyar nyelven letett felvételi vizsga miatt nem képesek bejutni. Csak a magyar ifjakon, illetve szülőikön áll tehát hogy ezen ujtás révén mennél több magyar jusson a közös hadsereg tisztkarába.

— *Hir egy orosz fogságba jutott újhelyi katonáról.* Szerkesztőségünkhez a napokban haretéri levelezőlap érkezett, amelyben egy újhelyi katonára derék bajtársa értesít bennünket arról, hogy társa sebesülés néli fogságba jutott s kéli, hogy az illetőnek családját nyugtassuk meg. A levelező-lap szerint *Szamet* József telefonista, aki a 65. gyalogezred XIII. marsch-kompániájában szolgált, e 13.án épen és egészségesen az orosz fogságába esett.

— *A Máv. és a husvétli forgalom.* A Máv. igazgatóságának értesítése szerint a husvétli ünnepek alkalmára jelentkező szokott nagyszámu utasok elszállítása nem biztosítható, mert jelenleg csak korlátozott számban kirekedő vonatok még az ünnepek alatt sem szaporíthatók. Ennélfogva figyelemzteni a Máv. igazgatósága a közönséget, hogy utazását, amennyire csak lehetséges, korlátozza.

— *A háboru második éve is vég felé jár és semmi kilátás, hogy a béke áldásait egyhamar élvezhetjük.* Lehetetlen ily válságos időben újság nélkül lenni. Felhívjuk azért t. olvasóink figyelmét arra, hogy a *Pesti Hirlap* a háborus viszonyok és a papi szükség dacára is a legterjedtebb és legbővebb tartalmu újság maradt napilapjaink között. A haretéri eseményeinek részletes megírását napról-napra kitűnő térképekkel kíséri. A *Pesti Hirlap* minden haretéri külön tudósítója van. Méltán legelőkeltebb és legelterjedtebb napilapjaink tehát az országnak. A *Pesti Hirlap* minden hó 1-től és 15-től kezdve meg lehet rendelni. Egy hóra 2 kor. 50 fill., negyed évre 8 korona. A *Pesti Hirlap* és a *Divatszalon* együtt negyedévre 11 kor. A *Pesti Hirlap* és az *Erdekes Ujság* együtt negyedévre 12 kor. 50 fill. A *Pesti Hirlap* és a *Képes Ujság* együtt negyedévre 13 kor. 50 fill. A négy lap együtt negyedévre 18 korona. Az előfizetéseket összegeket legelőszérűbb postautalványon küldeni a *Pesti Hirlap* kiadóvatalának (Budapest, Vilmos császár ut 78).

KÖZGAZDASÁG.

* *Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság* e hó 8.án, szombaton tartotta meg évi rendes közgyűlését. Csekonics Eudra gróf titkos tanácsos elnöksége alatt. Az Ormody Vilmos vezérigazgató által előterjesztett igazgatósági jelentés kiemeli, hogy a második háborus üzletben végző eredménye 6,995.923 korona 58 fillér nyereség öröndetes bizonyossága nem csupán a magyar társaság szilárdságának hanem a nemzet kitartó gazdaságosságának erejének is.

A nyereség tekintélyes volt, azonban ezuttal főképpen az elemi biztosítási ágaknak s ezek közt is elsősorban a kezbiztosítási üzlet évi nagyon kedvező kárányának

szönhető. Előzetben az egészségesebb főtérben van, szerzeményeiben éreztet emberéletnek

masan nagy haságnak az rülbelül más halálalozási tehát, hogy letben is egy olyan tagad hogy a társ rus hátrány zökkel a leg Hadikölesön ben 50.000.0 zett. Mintho tenei első h korona osszesen 57 csön jegyzé nuságot ar hagyomány nemzetével dárának is nem tekint hozott bősé társaság a 104.730 kor összefüggő lokra. Mele igazgatóság sasági tiszt kiknek a h láláról biz vannak. K adakozások 34.979,62 k évi nyeresé jelentkező ados tett 500.000 zafias és alapítvány (korona) h egyelőre el összes ala kívül az még a t 250.000 ko pedig 1,15 növelését i gúl 3.000.0 felosztásra részvény u lőknak fel

A köz jelentésné lentésekné igazgatósá madásokka fodadta s mentvénye adta. A r szónok m zótestületé valamint a meit, mire mányzótes nak jegyzé zott. Ezuttá zó testület eredmény gróf, alei választmán hyány Ist Cziráký J Erdődy dr., Karát Gyula gró chenyi Pá esányi Jen heim Dén Igazgatósá viczy Alb József, Ha mody Vil Felügy.-bi Konrád, L Radvánsz Szigmond Zott alaku eddigi gy Frigyes bá Ormody Balaban tesse válas

Főszerkesztő Felölő szer

szönhető. Ellenben az életbiztosítási üzletben az a körülmény, hogy az ép, egészséges férfiakosságra java a harc-téren van, az évi új életbiztosítási szerzemények szembetűnő csökkenésében éreztette kellemetlen hatását; az emberéletnek a háborúval járó fájdalom-masán nagy pusztulása pedig a társaságnak az előző évhez képest körülbelül másfél millió korona összegű halálzási kártöbbletet okozott. Az tehát, hogy a háború a biztosítási üzletben is egyenesen rontó tényező, ép olyan tagadhatatlan tény, mint az, hogy a társaság képes volt a háborus hátrányokat, más kedvező tényezővel a legteljesebben ellensúlyozni. Hadikölcsönre a társaság a múlt évben 50,000,000 korona összeget jegyzett. Minthogy pedig már az előző esztendői első havi kölcsönben is 7,500,000 korona összeggel vett részt, pedig összesen 57,500,000 korona hadikölcsön jegyzésével tett a társaság tanúságot arról, hogy híven hazafias hagyományaihoz, a maga ügyét a nemzetével elválaszthatatlanul szolidaritásnak ismeri. Ennek megfelelően, nem tekintve az első háborus évben hozott bőséges közélelt áldozatait, a társaság a múlt év folyamán további 104,730 koronát fordított a háborúval összefüggő különleges jótékony célokra. Meleghangú sorokat szentel az igazgatósági jelentés ama husz társasági tisztviselő emlékezetének is, a kiknek a hazáért szenvedett hősi haláláról biztos, hivatalos értesülések vannak. Közhasznú és jótékony célú adakozásokra, — a jelentés szerint, 34,979,62 korona fordították a múlt évi nyereségből, — míg a társaság felszázados fennállása emlékeztetere tett 500,000 korona tökéösszegű hazafias emberbaráti rendeltetési alapítvány évi kamatjának (20,000 korona) hováfordítását az igazgatóság egyelőre eldönteni nem javasolja. Az összes alapszabályszerű levonásokon kívül az igazgatóság a nyereségből még a tisztviselői nyugdíjalapnak 250,000 korona, a külön tartaléknak pedig 1,155,000 korona összeggel való növelését indítványozza, úgy hogy végül 3,000,000 korona összeg kerüljön felosztásra, ami minden egyes egész részvény után 800 korona évi osztaléknak felel meg.

A közgyűlés a felügyelő-bizottság jelentésének s a matematikai szakjelenéseknek meghallgatása után az igazgatóság összes javaslatait a számadásokkal és a mérleggel együtt elfogadta s a múlt évre vonatkozó fölmentvényeket minden irányban megadta. A részvényesek nevében két szónok méltatta a társaság kormányzótestületének és a vezérigazgatónak, valamint a tisztviselői karnak érdemeit, mire a közgyűlés, úgy a kormányzótestületnek, mint a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ezután megejtették a kormányzó testületi választásokat a következő eredménnyel: elnök Csekonicz Eudre gróf, alelnök Bánffy György gróf, választmányi tagok: Antal Géza, Battány István gróf, Bethlen József gróf, Czirák József gróf, Darier Henrik, Erdődy Rudolf gróf, Gaal Jenő dr., Karátsonyi Jenő gróf, Károlyi Gyula gróf, Lovag Schoeller Pál, Széchenyi Pál gróf, Sztányi Géza, Szmeresányi Jenő, Weisz Manfréd, Wenckheim Dénes gróf és Zichy Aladár gróf. Igazgatóság: Balaban Adolf, Berzevics Albert, Gergely Tódor, Hajós József, Harkányi Frigyes báró, Ormody Vilmos és Zichy János gróf. Felügy.-bizottság: Burchard-Béla-vary Konrád, Libits Adolf, Németh Titusz, Radvánszky Géza báró és Üchtritz Zsigmond báró. A közgyűlés után tartott alakuló igazgatósági ülésen az eddigi gyakorlathoz képest Harkányi Frigyes báró az igazgatóság elnökévé, Ormody Vilmos vezérigazgatóvá és Balaban Adolf vezérigazgató-helyettesé választott meg.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor**.

MARGIT-SZAPPAN

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen.

Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növényzsirokból készült, kellemes szagú, kitűnően habzó szappan igen kiadós, miért is családi használatra a legalkalmasabb.

Pár nap alatt

eltüntét szeplőt, májfoltot, mitesszert, pattanást. A porusokat alaposan kitisztítja s biztos és gyors hatása folytán ugyiszólván

lemossa

a bőr tisztálanságát, úgy hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. Világhírét pedig annak köszönheti, hogy egyszerűmindentkorra elmulasztja

a szeplőket.

Ára 1 K. 20 f. — Hozzávaló Margit-Crème 1-20 s 2 K. 40 f.-es tégelyekben, Margit-Powder K. 1-20. — Gyártja:

Földes Kelemen gyógyszerész **Árad.**

Kapható: minden gyógyszer-tárban, drogériában és illatszerkereskedésben.

Meghívó.

A Tiszaluzci Kölcsonös Önszegélyző Egylet
mint szövetséget
tagjai tisztelettel meghívatkak
az 1915. évi

RENDES KÖZGYŰLÉSRE

mely 1916. évi április hó 30. napján
d. e. 8 órakor fog a tiszaluzci köz-
ségháza tanástermében megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. Az 1915. évi mérleg, valamint a felszámoló 1911. évi évtársulat vagy-on-mérlegének bemutatása.
3. Az igazgatóság nyereség felosztási javaslata és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése kapcsán a felmentvény megadása iránti határozat hozatala.
4. Két kisorsolt igazgatósági tag választása.
5. Az 1916. évi évtársulat meg-alakulásának a bejelentése.
6. Az 1912. évi évtársulat fel-számolására egy 5 tagu bizottság választása.

Tiszaluzcon, 1916. évi apr. hó 16.

Az igazgatóság.

A rézgálicz megfizethetetlen drágasága miatt
használjunk szőlőink permetezésére

PEROCID-OT

Ez az egyetlen anyag, mely a m. kir. am-
pelologiai intézet megállapítása szerint alkalmas.

Garantált minőségű PEROCID-ot szállit

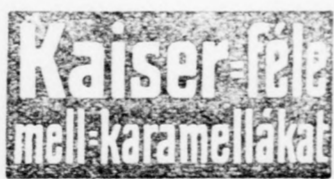
NAGY IGNÁCZ

szőlő- és pinczegazdasági eszközök raktára

Budapest VII., Károly-körut 9.

Orvosok

ajánlása szerint legjobb
köhögés elleni szer a

használik a „3 Fenyő“-vel.
Millió ember használja

Köhögés

rekedtség, clynálkásodás
hurut, köszvény és szá-
márcsköhögés, valamint óvó-
szer meghűlés ellen, ennélf-
fogva szivesen látott gyógyszer
minden **harcosnak**.

6100 közjegyzőileg hite-
lesített bizonyítvány
orvosok és privát
egyénektől tanusítja a biztos
eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond,
Ehler Gyula, Kádár Gyula
és Kincsesy Péter gyógyszer-
tárakban s Hrabeczy Kálmán
drogériájában, Sátoraljai hely-
ben, — Kronovits Miksa
gyógyszertárban Nagymihály,
Fábián Arnold gyógyszer-tá-
rában Homonna, Hazay Géza
gyógytárban Töketerebes.

Kötőgépek,
Írógépek,
Varrógépek,
Mosógépek,

daczára a megdrágult viszonyok-
nak, előnyös feltételek mellett
részletfizetésre is kap-
hatók és minden árfelemelés
nélkül nálam beszerezhetők.

Levélbeli megkeresésekre sze-
mélyesen is elmegyek.

Bretz Gásztáv

Sátoraljai hely, Fötér.

Kiadó lakás.

A Föuteza 20. szám alatt egy
emeleti utcazi lakás azonnal ki-
adó. — Bővebb felvilágosítást
nyujt özv. Zsarnay Lajosné Csa-
bai-kapu 14. szám Miskolezon.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell véde-
keznünk, mert kolera, vörheny,
kanyaró, typhus, himlő és egyéb
ragályos betegségek most
fokozottabb erővel lépnek fel,
mint más időkben, miért is
szükséges, hogy minden háztar-
tásban egy megbízható fertőt-
lenítő szer kéznél legyen. A
jelenkor legmegbízhatóbb fertőt-
lenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó
és eredeti üvegekben **1 koro-
nára** minden gyógyszer-tárban
és drogériában kapható. Hatása
Löffler, Vertun, Petrik, Vas, stb.
intézeteinek vizsgálata szerint
gyors és biztos, miért is az ösz-
szes orvosok beteggyak fertőt-
lenítésére, antiseptikus kötözé-
seknél (sebekre és daganatokra)
kéz és arczmosásra és ragályok
elhárítására, stb. mindenkor
ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom gyenge pipereszappan,
lysoformot tartalmaz és anti-
septikus hatása. — Alkalmaz-
ható a legkényesebb bőrre is;
szépi, megpuhítja és illa-
tossá teszi a bőrt. Egy kísér-
let és Ön a jövőben kizárólag
ezen szappant fogja használni.
Ára **1 K. 60 fillér**.

Fodormenta- Lysoform

erősen antiseptikus hatása szá-
viz. Szájbüzt rögtön és nyom-
talanul eltünteti és a fogakat
konzerválja. Használandó to-
vábbá orvosi utasítás szerint a
toroklobnál, gégebántalmaknál
és nátha esetén gurgulázásra.
Néhány csepp elegendő egy fél
pohár vízre.

Eredeti üvegeje **1 K. 60 f.**

Az összes lysoformkészítmények
kaphatók minden gyógyszer-tár-
ban, drogériában. Kivánatra bár-
kinek **ingyen** és bérmentve
megküldjük az **Egészség és
fertőtlenítés** című érdekes
könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Újpesten.

6073/1916. szám.

Zemplén vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Sátoraljauhely r. t. városnál nyugdíjazás, elhalálozás, illetve lemondás folytán üresedésbe jött

főszámvevői, közgyámi és egy közig. gyakornoki
állásra pályázatot hirdetek.

A főszámvevői állás javadalmazása a VIII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő 3600 korona fizetés és 1040 korona lakbér, — a közgyámi állás javadalmazása a X. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő 2000 korona fizetés és 720 korona lakbér, — a közigazgatási gyakornoki állás javadalmazása pedig 1000 korona fizetés és 200 korona lakbér.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz.-ben meghatározott minősítési kellekekkel felszerelt kérvényeiket hozzám a folyó évi április hó 22 éig annál is inkább adják be, mert a későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetui.

A választást folyó évi április hó 26. napján fogom megtartani.

Sátoraljauhely, 1916. évi április 14.

Dókus Gyula,
alispán.

Kiadó lakás.

A Kazinczy-utca 44. sz. házban egy négy szobából és mellékhelyiségekből álló lakás 1916. évi május 1-től bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Kellner Soma
ügyvéd.

Sátoraljauhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytárs.

Meghívó.

A Sátoraljauhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság

folyó évi április hó 30-án délelőtt 11 órakor
a „Sátoraljauhelyi Takarékpénztár“ tanástermében tartja

XX-ik évi

rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja
Sátoraljauhely, 1916. április hó 19-én.

Íz igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1915. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
2. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzletéről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás és mérleg a mai naptól fogva a villamtelep irodájában bárki által megtekinthető.

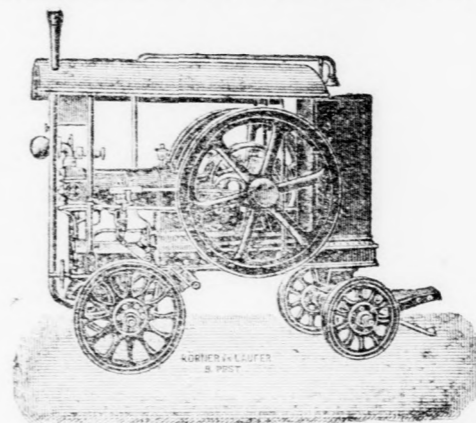
Közgyűlésen szavazatra az jogosult, ki a közgyűlést megelőzőleg részvényét a társaság pénztáránál letéteményezte és arról külön elismervénnyel bír.

Boreladás.

1906. évi **Ásszu-bor** fél literes üvegben 4 K. 50 f.
1904. évi **Szamorodni** literes „ 4 K. 50 f.
1914. évi **Szamorodni** literje . . . 2 K. 40 f.
1915. évi **Pecsenye-bor** literje . . . 1 K. 80 f.

Fenti borok hordószám is eladók.

Dókus Mihály.

**SÁTORALJAUJHELYI MALOMÉPÍTÉSZET ÉS GÉPGYÁR
ROTH BÉLA SÁTORALJAUJHELY.**

Mindenféle mezőgazd. s egyéb gépjavitási munkákat vállal szakszerűen, pontosan és gyorsan elvégezni.

Összes malmi gépek, benzínmotorok, gőzgépek, eséplő-gépek üzemképes állapotban raktáron.

Összes **közlőművek** és mindenféle **géprészek** a legnagyobb választékban. — Új öntvények rendelés szerinti elkészítése. — **Hengerrovátkolások** gondosan és gyorsan végeztetnek.

Ásztalos műhely. — **Rézöntőde.** — **Autogénhegesztés.**

Sürgőnyozlm:

Roth Béla, Sátoraljauhely.

Telefon: 57. szám.

SZEPLŐ ÉS MÁJFOLT

elmulasztására legalkalmasabb és közkedvelt arkenőcsök: a

„Jelma Crém“

Lilium-arckenőcs

Sichulsky-arckenőcs

1-1 tégely ára 1 K. 20 f., kis tégely 80 f., hozzá való szappan 70 f.

Kapható:

a **„Szt.-Antal“** gyógyszerházban
Sátoraljauhely, Széchényi-tér.

CZIMBALOM-RAKTÁR.

SCHUNDA-féle szab. hírneves

— CZIMBALMOK —

állandó bizományi raktára

Sátoraljauhely, Erzsébet királyné-utca 18. sz. alatt.

— Igen kedvező részletfizetési módok. —

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK.				Ötvennyolcadik évi zárszámla 1915. január 1-től december 31-ig.				BEVÉTELEK.			
I. Tűzbiztosítás.				korona				korona			
				korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Kifizetett károk és költségek, levonva viszontbiztosítási károk és költségek				3.881,927	92						
Függőben maradt károk tartaléka				1.481,543	61						
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásával				728,250	09						
Jóvedelmi adó és bélyegilletékek				424,026	11						
Postabérek				151,929	19						
Adományok hadicélokra				104,730	—						
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek				1.807,889	—						
Behajthatlan követelések leírása				24,591	48						
A háboru folytán el nem számolt külföldi tüzelek díjtartaléka				1.549,563	00						
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után				10.638,862	97	20.793,306	27				
II. Szállítványbiztosítás.											
Kifizetett károk és költségek, levonva viszontbiztosítási károk és költségek				8,324	85						
Függőben maradt károk tartaléka				90,715	81						
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.				2,795	26						
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				100,000	—	201,835	92				
III. Jégbiztosítás.											
Kifizetett károk és költségek, levonva viszontbiztosítási károk és költségek				1,150,575	50						
Függőben maradt károk tartaléka				33,490	06						
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.				395,709	75						
Bélyegilletékek				66,216	44						
Behajthatlan követelések leírása				1,261	52						
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.				244,105	26						
A következő évek készpénz-díjtartaléka				521,269	23	2.322,508	66				
IV. Betörésbiztosítás.											
Kifizetett károk és költségek, levonva viszontbiztosítási károk és költségek				32,444	75						
Függőben maradt károk tartaléka				37,258	67						
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.				119,125	27						
A következő évek készpénz-díjtartaléka				500,000	—	688,828	69				
1915. évi nyereség						5,045,498	09				
						29,062,066	63				
I. Tűzbiztosítás.											
Az 1914. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után						10,532,519	01				
A háboru folytán el nem számolt külföldi tüzelek díjtartaléka						1,296,659	57				
Tűzbiztosítások után bevett díjak és illetékek						21,176,963	74				
levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak						10,638,862	97				
Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka						908,532	26	23,876,574	41		
II. Szállítványbiztosítás.											
Az 1914. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után						100,000	—				
Szállítványbizt. után bevett díjak és illetékek						192,287	02				
levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak						170,041	96				
Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka						75,340	—	197,585	66		
III. Jégbiztosítás.											
Az 1914. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után						489,149	63				
Jégbiztosítások után bevett díjak és illetékek						5,158,808	15				
levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak						3,391,510	94				
Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka						45,318	22	2,431,765	00		
IV. Betörésbiztosítás.											
Az 1914. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után						500,000	—				
Betörésbiztosítások után bevett díjak és illetékek						502,402	87				
levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak						276,724	85				
Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka						15,765	06	792,459	91		
V. Egyéb bevételek.											
Szélny., takarékp., váltó- és egyéb kamatok, árfolyamnyereség idegen pénznemek után, valamint társasági házak üzleti jövedelme								2,253,651	59		
								29,062,066	63		

VAGYON.				Mérlegszámla 1915. december 31-én.				TEHER.			
				korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Központi pénzkészlet				602,740	47					8,000,000	—
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék:										8,000,000	—
külön kimutatás szerint				47,101,025	06					1,613,382	69
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:				3,748,550	—					2,000,000	—
Ormody Vilmos-alap értékei:				99,106	33					11,700,162	20
„Ormódi Ormody Amélie alapítvány” értékei:				42,332	90					1,549,563	05
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, letétben a m. kir. Államkasszában				66,503	13					17,109,912	59
Átmeneti kamatok				178,147	56					297,800	—
Leszámlított váltók				1,027,700	—					3,750,214	06
Társasági házak				5,083,714	83					1,018,179	63
Külföldi adósságok: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél				3,843,027	20					1,730,903	03
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél				1,725,219	38					5,045,498	09
1915. évi nyereség						63,518,565	80			63,518,565	86
Részvényalapok										15,000,000	—
Nyereségtartalék										2,109,912	59
Külön tartalék										297,800	—
Jégbiztosítási külön tartalék										3,750,214	06
Készpénzdíjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után										1,018,179	63
A háboru folytán el nem számolt külföldi tüzelek díjtartaléka										1,730,903	03
Függő károk tartaléka:										5,045,498	09
Külföldi hitelek:											
a) a magyar hadikölesönökből jegyzett kötvényekre										15,000,000	—
b) egyéb követelési maradványok										2,109,912	59
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok										297,800	—
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja										3,750,214	06
Külföldi adósságok:										1,018,179	63
Előbiztosítási osztály folyószámlán										1,730,903	03
1915. évi nyereség										5,045,498	09
Az ideai hozzájárulásokkal 3.463,813 kor. 84 fillérré emelkedett.											
A matematikai mérlegben szereplő külön alappal, valamint az ideai hozzájárulással 5.233,367 kor. 71 fillérré emelkedett.											

II. Életbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.				Ötvenharmadik évi zárszámla 1915. január 1-től december 31-ig.				BEVÉTELEK.			
				korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Visszaváltott kötvényekért				2,620,423	59					180,818,002	76
Halálesetek után kifizetett károseség				6,255,273	57					1,081,561	18
Lejárt kiházasítási tőkékért				6,302,253	28					24,504,180	42
Kiházasít. biztosításoknál haláleset követik. díjvisszatérítés				73,552	80					198,114	51
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka				2,595,071	78					393,043	12
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka				1,867,376	35	3,962,448	13			26,176,899	23
Évjáradékokért						541,673	78				
Bélyegért						485,787	04				
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.						83,527	91				
Tisztítási díjak						339,565	45				
Adóért						52,578	78				
Orvosi díjakért						964,247	06				
Szerzési és díjbéhatási költségek						70,434	26				
Behajthatlan tartozások leírása						4,000	—				
Kisorsolt biztosítások tartaléka						190,347,555	03			1,518,551	46
Díjtartalék ez év végén						1,900,425	49			776,796	74
1915. évi nyereség						215,242,094	26			2,295,345	20
										215,242,094	56
A mult évből áthozott díjtartalék											
Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után											
az előbbi években kiállított kötvények után											
a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények											
Illetékek											
Levonva: törölt kötvények és díjnyugták											
viszontbiztosítási díjak						1,603,173	80 f.				
						1,057,778	82				
Kamatjövdelem											
Mult évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka											
Mult évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka											

VAGYON.				Mérlegszámla 1915. december 31-én.				TEHER.			
				korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék külön kimutatás szerint				162,309,855	57					190,347,555	03
Tulélési csoportok értékpapirjai:										1,629,758	99
Átmeneti kamatok				71,527	40					862,081	98
Jelzálog-kölesönök				1,486,623	91					2,595,071	78
Kötvénykölesönök				389,900	—					1,397,376	85
A központ tartozása folyószámlán				25,001,682	—					71,680	88
Vezér- és főügynökök és mások tartozásai				1,730,903	03					30,079	96
				8,039,827	02					74	69
1915. évi nyereség										4,000	—
										182,219	68
Díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után										1,950,425	49
A nyereségre részesedéssel biztosítottak biztosági alapja											
Kiházasítási tőkék nyereséménye											
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka											
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka											
Tulélési csoportok számlája											
Előre fizetett díjak											
Fel nem vett nyeresémények 1914. évről											
Kisorsolt biztosítások tartaléka											
Viszontbiztosító intézetek és mások követelése											
1915. évi nyereség											

A negyedik magyar hadikölcsön.

Több mint husz hónapja annak, hogy megsemmisítésünkre törről ellenségeink reánk zudították minden idők legnagyobb háboruját. Azóta diadalmas fegyvereink súlyos csapásokat mértek roppant számú ellenségeinkre és szövetségeseinkkel együtt aratott döntő győzelmeink nyomán immár nincs kétség a végső siker iránt.

A hosszan elhúzódó háboru nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államkincstárral szemben, a hadiszükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezuttal — úgy mint az előző hadikölcsönöknél, azonban a zárolás mellőzésével — 6%-kal kamatozó járadékkölcsön-kötvényeket és ezzel egyidejűleg 5¹/₂%-kal kamatozó állami pénztárjegyeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez, mint ez legutóbb a német birodalomban is történt és a kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1916. április 19-től május 23-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és közvetítő helyei s az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága.

A bemutatásra szóló 6%-os járadékkölcsönkötvények 50, 100, 1000, 5000 és 10,000 koronás, a bemutatásra szóló 5¹/₂%-os állami pénztárjegyek pedig 2000, 5000, 10,000 és 50,000 koronás címletekben fognak kiállítani. Tehát a negyedik hadikölcsönnel is a 6%-os járadékkölcsönre jegyezhető legkisebb összeg 50 koronában van megállapítva, hogy így a kölcsön jegyzése a legszélesebb néprétegek részére is lehetővé tétessék.

Az aláírási ár.

A kibocsátásra kerülő címletek aláírási ára aszerint, amint az aláírt összeg ellenértékének befizetése a kétszerezre osztott aláírási időtartam első vagy második felében történik, avagy az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az időközi kamatokra való tekintettel különböző összegben a következőképp van megállapítva:

I. a kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó járadékkölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1916. évi április 19-től május 5-ig bezárólag történő aláírás esetén: 97 K 20 fillérben;

b) az 1916. évi május 5-dikét követő időben 1916. évi május 23-áig bezárólag történő aláírás esetén: 97 K 50 fillérben;

2. ha pedig a kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára sszólag 98 koronában;

II. Az 5¹/₂%-kal kamatozó állami pénztárjegy aláírási ára minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1916. évi április 19-től május 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 K 90 f-ben;

b) az 1916. évi május 5-ikét követő időben 1916. évi május 23-ig bezárólag történő aláírás esetén 92 K 20 f-ben;

2. ha pedig kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára sszólag 92 K 65 f-ben. A fenti áron felül az aláíróval szemben sem folyóamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6%-os járadékkölcsönre aláírt összeg 100 K-t meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 6%-os járadékkölcsönre történő és 100 K-t meghaladó, valamint általában az 5¹/₂%-os állami pénztárjegykölcsönre eszközölt aláírásoknál azonban a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig a kir. állampénztárnál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898: XXIII. t.-ez. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezethél készpénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapírokban, a melyeket az aláírási hely elfogadhatóknak tart. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

a	jegyzett összeg ellenértékének	25%	a legkésőbb 1916. június 8-ig
a	"	25%	" " " 17-ig
a	"	25%	" " " 28-ig
a	"	25%	" " " július 8-ig

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letett biztosítéket elszámolja, illetőleg visszaadja.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminiszterium fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közléteendő három havi előzetes felmondással, mellet, egy 6%-os járadékkölcsönt, mint az 5¹/₂% állami pénztárjegykölcsönt egészben vagy részben névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás a 6%-kal kamatozó járadékkötvényekre nézve 1921. november 1-ét megelőző időre, az 5¹/₂%-kal kamatozó állami pénztárjegyekre nézve pedig 1921. december 1-ét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

Az 5¹/₂%-os állami pénztárjegykölcsön visszafizetése.

Az 5¹/₂%-os állami pénztárjegyekben megjelölt tőkekövetelést a m. kir. államkincstár a beváltó helyeknél a bemutatónak az állami pénztárjegy bevonása ellenében, minden levonás nélkül, adó- és illetékmentesen 1926. június 1-én visszafizeti.

Adó- és illetékmentesség. A kibocsátásra kerülő címletek után járó kamatok épügy mint a kölcsönvisszafizetés alkalmával a járadékkötvényeknek, illetve állami pénztárjegyeknek tőkeértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizettetnek ki.

A címletek pupillaritása. Az aláírásra bocsájtott járadékkötvények és állami pénztárjegyek — ugyanugy mint az eddigelő kibocsátott hadikölcsönkötvények — a gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek elhelyezésére alkalmasak.

Betétek felhasználása jegyzés céljára.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknek 1914. évi augusztus hó 1. előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratórium-feloldórendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönökre történő befizetésük céljaira — önértékük a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — teljes összegükben igénybe vehetők.

Azok, akik a befizetésekre ilyen betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél, vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnél közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

Kölcsönnyújtás kedvezményes kamatláb mellett a kibocsátandó kötvényekre és állampénztári jegyekre valamint a kölcsönjegyzés céljaira.

A kibocsátandó járadékkötvényekre és állami pénztárjegyekre az Osztrák-magyar bank és a m. kir. Hadikölcsönpenztár, e járadékkötvényeknek, illetve pénztárjegyeknek kezizálogul való lekötése mellett a névérték 75%-áig, a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatlábon tehát jelenleg 5%-os kamattal nyújtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. évi december 31-ig maradnak érvényben.

A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatlábon nyújt a náluk zálogul elfogadható értékpapírokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított ily kölcsönök a megsokelt kamatláb kedvezményében 1917. december 31-ig szintén részesülnek. A fenti befizetési határidők alatt a jegyzett összegre eszközölt befizetés céljaira folyósított kölcsönök után, a fél kívánságára, a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatláb helyett, 1917. évi december 31-ig, évi 5%-os állandó kamatláb biztosítatik.

Ezenfelül az Osztrák-magyar bank és a m. kir. Hadikölcsönpenztár a fent körülírt módozatok mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen aláírási felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra bocsátott hadikölcsön jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, ennek a kölcsönnek, illetve az ily irányu kérelem előterjesztésekor igazoltan fennálló részének visszafizetésére évi 5%-os állandó kamatlábon fognak kölcsönt nyújtani s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábat fognak alkalmazni. Ez a kedvezmény is 1917. évi december 31-ig marad érvényben. A kormány gondoskodni fog továbbá arról, hogy az előbb jelzett s a nevezett két intézet által 1917. december 31-ig nyújtott kedvezmények az aláírók részére ez időpont után is — és pedig az állami pénztárjegykölcsönre vonatkozólag 1919. évi június 30-ig, a járadékkölcsönre vonatkozólag pedig 1921. június 30-ig terjedő hatálylyal — a jegybank vagy valamely más, a kormány által kijelölt intézet részéről biztosítottassanak.

A címletek megőrzése.

Az aláírók kívánságára a járadékkölcsön kötvényeit, valamint a pénztárjegyeket a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek az Osztrák-magyar bank budapesti főintézete 1917. december 31-ig költségmentesen fogja megőrizni és kezelni.